

กรมชลประทาน

ข่าวสารกรมชลประทาน

ปีที่ 30 ฉบับที่ 268
พฤษภาคม
พ.ศ. 2566

วารสารข่าว

ชลประทาน

หน้า
6

กรมชลประทาน
วางแผนกำจัดผักตบชวา
และวัชพืช ปี 2566
เป้าหมาย 5.6 ล้านตัน

หน้า
14

ทินกร เหลือล้น
ผู้อำนวยการสำนักงาน
ชลประทานที่ 9
ข้าราชการชลประทานน้ำดี
ผู้เป็นที่รักของเกษตรกร

ร่วมมือ
ร่วมประสาน
เพิ่มประสิทธิภาพ
บริหารจัดการน้ำ EEC

www.rid.go.th

บรรณาธิการ บอกกล่าว

เดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเดือนที่กรมชลประทาน เตรียมรับมือฤดูฝน 2566 เดินหน้าบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝนอย่างเต็มศักยภาพ หลังจากการเสร็จสิ้นการจัดสรรน้ำฤดูแล้งที่ผ่านมา ซึ่งประเทศไทยจะเข้าสู่ฤดูฝนในช่วงสัปดาห์ที่ 3 ของเดือนพฤษภาคม ประกอบกับสถานการณ์เอลนีโญที่จะส่งผลให้มีปริมาณฝนตกน้อยกว่าค่าปกติประมาณร้อยละ 5 กรมชลประทานจึงได้จัดเตรียมเจ้าหน้าที่เพื่อเฝ้าระวังและติดตามสภาพอากาศอย่างใกล้ชิด และย้ำให้มีการปฏิบัติตาม 12 มาตรการรับมือฤดูฝนอย่างเคร่งครัด เน้นเก็บกักน้ำให้ได้มากที่สุด ป้องกันปัญหาขาดแคลนน้ำในอนาคต

สำหรับทิศทางการทำงานของกรมชลประทาน นอกจากภารกิจด้านการบริหารจัดการน้ำในแต่ละลุ่มน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมแล้ว กรมชลประทานได้วางแผนพัฒนาแหล่งน้ำในแต่ละพื้นที่ โดยมีเป้าหมายในการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้ได้ใน พ.ศ. 2580 ประมาณ 94,961 ล้านลูกบาศก์เมตร เพื่อสร้างความมั่นคงด้านน้ำให้กับประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้น

แต่เหนือสิ่งอื่นใด ความไม่ประมาท ก็จะไม่นำมาซึ่งบทเรียนราคาแพง เพราะสภาพอากาศนั้นเป็นสิ่งที่ควบคุมไม่ได้ ภัยแล้งจะทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งทางรอดเดียว คือ “การร่วมมือกันประหยัดน้ำ” เพราะหากขาดความร่วมมือร่วมใจจากพี่น้องประชาชน เกษตรกร รวมถึงทุกภาคส่วน ไม่ใช้น้ำที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ผลสัมฤทธิ์ที่ยั่งยืนทางด้านน้ำก็จะไม่เกิดขึ้นอย่างแน่นอน

สารบัญ

3	เรื่องจากปก ร่วมมือ ร่วมประสาน เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการน้ำ EEC	14	เรื่องเล่าคนใช้น้ำ เกษตรกรหัวใจแกร่ง ตำบลดงน้อย จังหวัดฉะเชิงเทรา 16 หมู่บ้าน ไร่แหล่งน้ำต้นทุน ยืนหยัดด้วยหลัก ความสามัคคี
6	รายงานพิเศษ กรมชลประทาน วางแผนกำจัดผักตบชวาและวัชพืช ปี 2566 เป้าหมาย 5.6 ล้านตัน	16	RID TEAM RID TEAM TRACKING ระบบรายงาน และติดตามโครงการ RID TEAM โดยคนรุ่นใหม่ สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา
8	ชลประทานพาไป อ่างเก็บน้ำคลองสียัด เข้าวัง เย็นปิกนิก สัมผัสอากาศบริสุทธิ์	18	ชวนรู้เรื่องชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ โดยเทคโนโลยี DIGITAL TWIN
10	บุคคลชลประทาน ทินกร เหลือล้น ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9 ข้าราชการชลประทานน้ำดี ผู้เป็นที่รักของเกษตรกร	19	คอลัมน์ ชลประทาน QUIZ
12	เรื่องเล่าคนสร้างเขื่อน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรธานี แหล่งน้ำเพื่อ “ราษฎรผู้เสียสละ”		

คณะผู้จัดทำ

เจ้าของ

กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์ 0 2241 0965
โทรสาร 0 2243 6926

ที่ปรึกษา

นายประพิศ จันทร์มา
อธิบดีกรมชลประทาน
นายสุริยพล นุชอนงค์
รองอธิบดีฝ่ายบริหาร

บรรณาธิการอำนวยการ

นายบุรีรัตน์ วงศ์บุรี
เลขาธิการกรม

บรรณาธิการบริหาร

นางสาวกนกนุช นวกุลจิตมั่น
ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์
และเผยแพร่

หัวหน้ากองบรรณาธิการ

นางสาวจิระประภา นิมานะ
หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่

กองบรรณาธิการ

นายวราวุธ พานทอง
นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ
นางสาวพิณชติ เปรมบุตร
นักประชาสัมพันธ์
นางสาวชิชาญา นวไชยเสนา
นักประชาสัมพันธ์
นางสาวญาดา พูลประเสริฐ
นักประชาสัมพันธ์
นายธีรพัฒน์ มนต์กิจสำราญ
นักประชาสัมพันธ์

ฝากข่าวประชาสัมพันธ์ได้

ridnews2014@gmail.com

เรื่องจากปก

ร่วมมือ ร่วมประสาน เพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการน้ำ EEC

ปัจจุบันภาคตะวันออกของประเทศไทย มีความสำคัญในการสร้างเศรษฐกิจไทยให้เติบโต ทั้งภาคอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และเกษตรกรรม ซึ่งปัญหาในเรื่องน้ำนั้นสำคัญมาก หากปีใดความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วนมีมากกว่าน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในพื้นที่หรือเป็นปีแล้งฝนทิ้งช่วง ก็ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดชลบุรีและจังหวัดระยอง ซึ่งเป็นแหล่งเศรษฐกิจสำคัญ เพราะความต้องการใช้น้ำมีมากกว่าแหล่งน้ำต้นทุนที่มีอยู่ในพื้นที่

สำนักงานชลประทานที่ 9 กรมชลประทาน มีภารกิจในการพัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

ให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง เป็นธรรม ทั้งเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศ เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และอื่นๆ มีพื้นที่รับผิดชอบในภาคตะวันออกรวม 8 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด สระแก้ว ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และนครนายก ร่วมทำงานและสร้างเครือข่ายในการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่างๆ เพื่อประโยชน์ของผู้ใช้น้ำทุกภาคส่วน อันเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนกรมชลประทานไปสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ ที่มุ่งสร้างความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อเพิ่มคุณค่าการบริการ

ปัจจุบันแหล่งเก็บกักน้ำซึ่งอยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานชลประทานที่ 9 ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 6 แห่ง ขนาดกลาง 52 แห่ง และขนาดเล็ก 5 แห่ง รวมความจุเก็บกัก 2,553 ล้านลูกบาศก์เมตร

รัฐบาลได้กำหนดพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ได้แก่ จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา มีแหล่งเก็บกักน้ำในเขตพื้นที่ EEC ประกอบด้วย อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 4 แห่ง อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 19 แห่ง รวมความจุเก็บกัก 1,368 ล้านลูกบาศก์เมตร

คาดการณ์กันว่าในอนาคตจะมีการขยายตัวของภาคอุปโภคบริโภค การท่องเที่ยว และอุตสาหกรรม ซึ่งจะทำให้ความต้องการใช้น้ำเพิ่มขึ้นอีกมาก หากแต่แหล่งน้ำต้นทุนยังมีจำกัด กรมชลประทานจึงมีแผนการพัฒนาเพื่อรองรับ EEC ในช่วง พ.ศ. 2563-2580 จำนวน 38 โครงการ รวมความจุเก็บกักน้ำ 872.66 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยดำเนินการแล้วเสร็จ 11 โครงการ จะสามารถเพิ่มความจุเก็บกักน้ำรวม 201.19 ล้านลูกบาศก์เมตร และที่อยู่ระหว่างดำเนินการ 11 โครงการ รวมความจุเก็บกักน้ำ 116.60 ล้านลูกบาศก์เมตร และกลุ่มโครงการที่อยู่ระหว่างการขับเคลื่อน 16 โครงการ รวมความจุเก็บกักน้ำ 554.87 ล้านลูกบาศก์เมตร (โครงการที่ 39 คือ โครงการจัดหาแหล่งน้ำรองรับพื้นที่วัดมี 30 กิโลเมตร รองรับสนามบินนานาชาติอู่ตะเภา)

อ่างเก็บน้ำบางพระ

กรมชลประทานมีแผนการพัฒนา
เพื่อรองรับ EEC
ในช่วง พ.ศ. 2563-2580
จำนวน 38 โครงการ
ความจุเก็บกักน้ำรวม

872.66 ล้าน ลบ.ม.

ดำเนินการแล้วเสร็จ
11 โครงการ
เพิ่มความจุเก็บกักน้ำรวม

201.19 ล้าน ลบ.ม.

อยู่ระหว่างดำเนินการ
11 โครงการ
ความจุเก็บกักน้ำรวม

116.60 ล้าน ลบ.ม.

กลุ่มโครงการที่อยู่ระหว่าง
การขับเคลื่อน 16 โครงการ
ความจุเก็บกักน้ำรวม

554.87 ล้าน ลบ.ม.

เขื่อนบางปะกง

อ่างเก็บน้ำประแสร์

ในการดำเนินงานบริหารจัดการน้ำของสำนักงานชลประทานที่ 9 เพื่อให้เกิดความสมดุลในทุกกิจกรรม ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามหลักทฤษฎี International Association For Public Participation (IAP2) ได้จัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ 5 ระดับ ได้แก่ การให้อำนาจประชาชน การสร้างความร่วมมือ การเข้ามามีบทบาทในกิจกรรม การปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็น และสุดท้ายคือการให้ข้อมูลข่าวสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือของประชาชนเป็นที่ตั้ง

หลักทฤษฎีดังกล่าว ได้ทำให้เกิดพลังความร่วมมือและแบ่งปันน้ำใจอันยิ่งใหญ่ในหลายเหตุการณ์ที่ผ่านมา ยกตัวอย่างเมื่อปี 2563 กับเหตุการณ์การขอแบ่งปันน้ำส่วนเกินที่ใช้ในพื้นที่ชลประทานของอ่างเก็บน้ำคลองประแกด จังหวัดจันทบุรี โดยการระบายลงคลองวังโตนด และใช้ระบบสูบน้ำจากคลองวังโตนดมายังอ่างเก็บน้ำประแสร์ จังหวัดระยอง เพื่อช่วยวิกฤติภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดระยองและจังหวัดชลบุรี ท่อผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์ ไปยังอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ และท่อผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์ ไปยังอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล เป็นเครื่องมือในการกระจายน้ำ เป็นต้น

เช่นเดียวกันในช่วงฤดูแล้งปี 2565/2566 ที่ผ่านมากกรมชลประทานได้บริหารจัดการน้ำในพื้นที่เขต EEC ด้วยการให้ระบบโครงข่ายน้ำโดยใช้โครงข่ายและการขอความร่วมมือจากผู้นำ มาช่วยในการบริหารจัดการน้ำให้เพียงพอและลดความเสี่ยงขาดแคลนน้ำในภาพรวมได้เป็นอย่างมาก ได้แก่

1. ผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำประแสร์มายังอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่ อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล
2. ผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองใหญ่มายังอ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล
3. สูบกลับจากคลองสะพานไปเติมลงในอ่างเก็บน้ำประแสร์

4. การสูบกลับจากวัดละหารไร่ (แม่น้ำระยอง) มาเสริมปริมาณน้ำให้แก่อ่างเก็บน้ำหนองปลาไหล

5. นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดสูบน้ำจากคลองน้ำหนู

6. สูบน้ำจากคลองพระองค์ไชยานุชิต/คลองชลประทานพานทองมายังอ่างเก็บน้ำบางพระ

7. สูบน้ำจากแม่น้ำบางปะกงมายังอ่างเก็บน้ำบางพระ

8. ขอความร่วมมือทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างประหยัด

จากเหตุการณ์ดังกล่าวข้างต้น ทำให้พบว่าการบริหารจัดการน้ำของกรมชลประทาน ไม่ได้มีเพียงแต่มิติในการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณแหล่งน้ำต้นทุนเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีมิติของการนำวิธีการบริหารจัดการน้ำที่หลากหลายมาเป็นตัวช่วยในการดำเนินงาน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการน้ำ โดยนำผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มต่าง ๆ มาตัดสินใจร่วมกัน เป็นการบริหารจัดการน้ำภายใต้ความร่วมมือ ที่ช่วยสร้างเครือข่ายในการทำงานที่จะทำให้กลุ่มผู้นำทุกภาคส่วน สามารถผ่านวิกฤติภัยแล้งที่ผ่านมาในอดีต รวมไปถึงการรองรับการเติบโตของทั้งภาคตะวันออกในอนาคตได้อีก 20 ปี ข้างหน้าได้อย่างยั่งยืน

รายงาน พิเศษ

กรมชลประทาน วางแผนกำจัดผักตบชวาและวัชพืช ปี 2566 เป้าหมาย 5.6 ล้านตัน

รวมถึงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการระบายน้ำและการส่งน้ำ
เพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตรอย่างเต็มศักยภาพ

● ระดมเครื่องจักรกำจัดผักตบชวา

ในการนี้กรมชลประทานได้ระดมเครื่องจักรเครื่องมือ
ในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืชทั้งสิ้น 190 คันประกอบด้วย
รถขุดดินตะขบแบบแขนยาว จำนวน 107 คัน เรือขุดแบบ
ปู้ดัก จำนวน 31 คัน และเรือกำจัดวัชพืช จำนวน 52 ลำ
สามารถกำจัดวัชพืชได้ถึงประมาณวันละ 55,645 ตัน
เลยทีเดียว

● วางแผนกำจัดวัชพืชจำนวนทั้งสิ้น 660 รายการ

กรมชลประทานได้วางแผนกำจัดวัชพืชจำนวน
ทั้งสิ้น 660 รายการ ซึ่งผลการดำเนินงานปัจจุบัน
อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 361 รายการ และที่
ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 297 รายการ โดยมี

กรมชลประทาน เดินหน้ากำจัดผักตบชวาและ
วัชพืช รวมทั้งสิ่งกีดขวางทางน้ำอย่างต่อเนื่อง โดยใน
ปีงบประมาณ 2566 ได้มีแผนกำจัดผักตบชวาและวัชพืช
เพื่อเตรียมการรับน้ำหลากในฤดูฝน ปี 2566 ทั้งสิ้น
5,633,631 ตัน เป็นการลดปัญหาการขยายตัวของวัชพืช
ที่อาจสร้างความเสียหายในพื้นที่ทางน้ำชลประทานได้

การยกเลิก 2 รายการ คือ รายการกำจัดวัชพืชด้านเหนือน้ำและท้ายน้ำ อ่างเก็บน้ำเขารัง ตำบลช่องกุ่ม อำเภอดมณานคร จังหวัดสระแก้ว และรายการกำจัดวัชพืชคลอง 14 โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก ตำบลโพธิ์แทน อำเภอดงคราย จังหวัดนครนายก เนื่องจากได้รับงบประมาณอื่นดำเนินการแล้ว

● ความก้าวหน้างานกำจัดวัชพืช

ตัวเลขล่าสุดเมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2566 แผนความก้าวหน้างานกำจัดผักตบชวาและวัชพืชที่ตั้งเป้าหมายไว้ 5,633,631 ตัน สามารถกำจัดได้แล้วทั้งสิ้น 1,931,594 ตัน คิดเป็น 34.29 เปอร์เซ็นต์ สร้างพื้นที่ทางน้ำชลประทานได้มากถึง 13,676 ไร่ โดยแบ่งเป็นกราฟได้ดังนี้

● ผลสัมฤทธิ์การกำจัดวัชพืช ปี 2566

ภาค	แผน (ตัน)	ผล (ตัน)	%	แผน (ไร่)	ผล (ไร่)	%
เหนือ	816,808	296,444	36.29	5,594	1,679	30.01
ตะวันออกเฉียงเหนือ	1,336,444	301,646	22.57	7,482	5,175	69.17
กลาง	2,263,342	1,037,503	45.84	11,780	3,989	33.86
ตะวันออก	542,067	142,116	26.22	2,251	277	12.31
ใต้	674,970	153,885	22.80	4,225	2,479	58.67
ใต้ชายแดน	-	-	-	2,855	78	2.73
รวม	5,633,631	1,931,594	34.29	34,187	13,676	40.00

ทั้งนี้ กรมชลประทาน ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนภาคประชาชนที่ร่วมแรงร่วมใจกันจนทำให้การกำจัดผักตบชวาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

ที่มาของการกำจัดผักตบชวา

1. ผักตบชวาเป็นพืชที่มีการแพร่พันธุ์และเติบโตอย่างรวดเร็วในแหล่งน้ำธรรมชาติของประเทศ ซึ่งมีทั้งหมด 20 กลุ่มน้ำหลัก และ 359 กลุ่มน้ำสาขา ความยาวลำน้ำธรรมชาติประมาณ 522,455.73 กิโลเมตร

2. กรมชลประทานมีคลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำที่เชื่อมโยงกับลำน้ำธรรมชาติรวมทั้งทางน้ำธรรมชาติที่ประกาศเป็นทางน้ำชลประทานตาม พ.ร.บ. ชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 มาตรา 5 และมาตรา 8 ซึ่งเป็นทางน้ำอยู่ในความดูแลรวมทั้งสิ้นจำนวน 9,757 สาย รวมความยาวประมาณ 58,007.09 กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ 11.10 ของลำน้ำธรรมชาติทั้งหมด

ชลประทาน
พาไป

อ่างเก็บน้ำคลองสิียด

เขาวัง เจ้แป๊กแกก สัมผัสอากาศบริสุทธิ์

ต่างรอคอยฝนเพื่อพร้อมที่จะผลิใบผลิดอก เจริญชุ่มทำสายลม และแสงแดดในฤดูกาลนี้ แผ่นดินชุ่มชื้นน้ำในอ่างเก็บน้ำเพิ่มปริมาณขึ้นจากฝนที่ตกลงมา เมื่อหัวใจเป็นสุข ทุกคนก็อยากไปสัมผัสบรรยากาศที่สดชื่นและความงดงามของทิวทัศน์ จึงขอแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่ไกลเมืองหลวง “อ่างเก็บน้ำคลองสิียด” อำเภอท่าตะเกียบ จังหวัดฉะเชิงเทรา

● ขามเช้า : ท้าวงรอบอ่างเก็บน้ำ

แนะนำให้มาเที่ยวกันในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ เพราะจะได้ดื่มด่ำกับบรรยากาศเต็มที่ หากมาในช่วงเช้ารับประกันเลยว่าอากาศดีมาก เพราะที่นี่จะล้อมรอบไปด้วยภูเขา อากาศจึงบริสุทธิ์ มีลมเย็นๆ พัดผ่านตลอดเวลา สังเกตได้จากภาพชาวบ้านในละแวกนั้น หรือเจ้าหน้าที่ชลประทานออกมาเดินวิ่ง ออกกำลังกาย กับความยาวของอ่างเก็บน้ำ 2,460 เมตร เรียกว่า หากวิ่งไปกลับจะได้ระยะทางเกือบ 5 กิโลเมตรเลยทีเดียว

พออย่างเข้าสู่เดือนพฤษภาคม ปี 2566 หัวใจคนไทยทุกคนพลันเบิกบาน เพราะฤดูร้อนปีนี้ที่กำลังจะผ่านไปคงจะเหลือเพียงความทรงจำให้ระลึกถึง ความร้อนที่ร้อนแรงจนเหงื่อไหลโซมกายอย่างไม่เคยปรากฏ โรคลมแดดที่นำความตายและความเจ็บป่วยมาสู่ ฝนจำฝนที่ทำความชุ่มฉ่ำมาสู่ทุกสรรพชีวิต ไม่ใบไม้ดอก ต้นข้าวในนาเริ่มตกก้านแล้ว

● ช่วงเย็น : ปิกนิกกับคนที่ใช้

หากมาในช่วงเย็น ก่อนจะถึงเวลาปิดทำการให้เข้ารับชม แนะนำให้อาซูดเก๊าอัสนามมาด้วย เพราะช่วงเวลานี้แม้จะมีลมไม่แรงเท่าช่วงเช้า แต่ก็สามารถชวนเพื่อนมานั่งปิกนิกกันได้ เปิดเพลงที่ชอบ และที่ขาดไม่ได้ คือ พกเครื่องดื่มเย็นๆ กับขนมปังหรือแซนด์วิชมาแบ่งกันคนละชิ้น ลองนึกดูสิ

ภาพที่ท่านกำลังมีความสุข อยู่กับเสียงเพลงเบาๆ และกำลังฟังกับคนที่ใช่ กินกันไปคุยกันจนลืมเวลา แถมยังได้สัมผัสกับความงดงามของธรรมชาติที่อยู่เบื้องหน้า

● ลักการะ : ศาลเจ้าพ่อเขากา

ไม่หมดเพียงเท่านี้ สุดปลายสันเขื่อนจะเป็นศาลเจ้าพ่อเขากา ที่มีตำนานเล่าว่าท่านเป็นทหารกล้าสมัยพระเจ้าตากสินมหาราช สามารถแฉะเวียนขึ้นไปลักการะกันได้ และโดยรอบศาลยังนับเป็นจุดชมวิวที่สามารถมองเห็นอ่างเก็บน้ำสียัดจากมุมสูงได้อีกด้วย

ในการเดินทางมายังอ่างเก็บน้ำคลองสียัดนั้นไม่ยาก สามารถมาด้วยรถยนต์ส่วนตัว โดยขับรามาทางอำเภอท่าตะเกียบ ระหว่างทางจะเจอป้ายบอกทางไปโครงการอ่างเก็บน้ำคลองสียัด ซึ่งก็ให้เดินทางไปตามป้าย แล้วจะเจออ่างเก็บน้ำอย่างแน่นอนที่เปิดให้เข้าชมทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00-18.00 น.

ข้อมูลจำเพาะ

อ่างเก็บน้ำคลองสียัด เป็นอีกจุดท่องเที่ยวของจังหวัดฉะเชิงเทรา บอกเลยว่าดีต่อใจเหลือเกิน การเดินทางก็ไม่ซับซ้อน ระหว่างเดินทางไปท่องเที่ยว ไม่ว่าจะขาไปหรือขากลับนั้น สามารถแฉะเวียนมาซื้อผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรได้ตลอดทาง สิ่งที่ต้องแนะนำเพราะความอุดมสมบูรณ์ด้วยน้ำท่าของจังหวัดแห่งนี้ กุ้งแม่น้ำจึงเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ เอาเป็นว่าถ้าพร้อมแล้ว สุดสัปดาห์นี้ก็นัดเพื่อนและไปออกทริปกันได้เลย เพราะท่านจะได้สัมผัสกับสิ่งที่ไม่สามารถหาได้ในเมืองหลวง

บุคคล
ชลประทาน

ทินกร เหลือล้น

ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9

ข้าราชการชลประทานน้ำดี ผู้เป็นที่รักของเกษตรกร

บุคคลชลประทานฉบับนี้ ขอทุกท่านร่วมเดินทางไปจังหวัดชลบุรี เพื่อทำความรู้จักกับ “นายทินกร เหลือล้น” ข้าราชการน้ำดี ซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9 กับการบริหารจัดการน้ำให้กับพี่น้องประชาชนในพื้นที่ภาคตะวันออก

นายเฉา รุ่น 40

นายทินกร เหลือล้น เล่าว่า เขาเกิดที่จังหวัดสุรินทร์ แต่จบการศึกษาระดับมัธยมตอนปลายจากโรงเรียนศรีสะเกษวิทยาลัย เนื่องจากคุณพ่อเป็นข้าราชการ ซึ่งทำให้ต้องย้ายสถาบันการศึกษาไปยังที่ต่างๆ อยู่ตลอด โดยเขามุ่งสอบเข้าที่โรงเรียนการชลประทาน เพราะมีเป้าหมายจะเป็นข้าราชการเช่นเดียวกับคุณพ่อ

“พ.ศ. 2526 ผมเข้าเป็นนักศึกษาโรงเรียนการชลประทาน รุ่นที่ 40 โดยที่นี่จะมีธรรมเนียมปฏิบัติ คือ รุ่นพี่จะตั้งชื่อฉายาให้กับรุ่นน้อง ส่วนผมมันได้ชื่อว่า ‘เฉา’ เพราะหน้าตาเหมือน ‘พี่เฉา’ รุ่น 32 และที่สำคัญรุ่นพี่และรุ่นน้องที่นี่จะมีความใกล้ชิดกันมาก เพราะปิดเทอมจะมีไปฝึกงานตามโครงการชลประทานหรือโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาต่างๆ จึงทำให้ได้ไปเจอและเรียนรู้จากรุ่นพี่เกือบจะทั่วประเทศ”

26 ปี ที่จังหวัดยโสธร

ภายหลังศึกษาจบจากโรงเรียนการชลประทาน นายเฉา หรือ ทินกร ได้บรรจุเป็นข้าราชการที่กรมชลประทาน เมื่อ พ.ศ. 2531 ตำแหน่งแรกเป็นนายช่างชลประทาน 2 สังกัดโครงการชลประทานยโสธร ทำหน้าที่ด้านการพิจารณาโครงการสำรวจ ออกแบบ

“ผมทำงานอยู่โครงการชลประทานยโสธรถึง 26 ปี ตำแหน่งก็เลื่อนระดับจากนายช่างชลประทาน 2, 3, 4, 5, 6, 7 และในที่สุดก็ได้เป็นผู้อำนวยการโครงการชลประทานยโสธรใน พ.ศ. 2552 ตลอดระยะเวลาที่ทำงานอยู่ที่นี่ ทำให้ผมได้ร่วม

ประสานงานในพื้นที่ต่าง ๆ ตั้งแต่ยังเป็นน้องเล็กในโครงการฯ ทำให้ได้เรียนรู้งานหลากหลายด้าน สัมผัสประสบการณ์ที่มีมาตลอดระยะเวลาทำงานที่ยืดยาว

ร่วมฝ่าวิกฤติภัยที่อุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

พ.ศ. 2557 ในที่สุดทินกรได้ย้ายไปปฏิบัติราชการในจังหวัดต่าง ๆ เริ่มจากเป็นผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาพัฒนากลุ่มน้ำชีตอนล่างและเขายายตอนล่าง จังหวัดอุบลราชธานี และ พ.ศ. 2561 ปฏิบัติราชการเป็นผู้อำนวยการโครงการชลประทานอำนาจเจริญ

“ตลอดระยะเวลาที่ผมปฏิบัติหน้าที่อยู่อุบลราชธานีและอำนาจเจริญ เราผ่านวิกฤติทางด้านน้ำมาได้ทุกครั้ง แต่การทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาให้พี่น้องเกษตรกร ช่วยป้องกันภัยแล้งและน้ำท่วมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เราต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ดังนั้นผมจึงไม่สามารถยกผลงานให้กับตัวเองได้เพียงคนเดียว เพราะในทุก ๆ วันเราต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่เสมอ เราทำงานกันเป็นทีม ทีมงานที่เข้มแข็ง”

แก้ปัญหาภัยแล้งให้เกษตรกร ใน 7 วัน

พ.ศ. 2564 ได้รับความไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาในกรมชลประทาน ทินกรได้ขึ้นเหนือไปปฏิบัติราชการเป็นผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 2 จังหวัดลำปาง ในช่วงเวลานี้มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น...

“จำได้ว่าวันแรกที่ผมประจำตำแหน่งในสำนักงานชลประทานที่ 2 ตอนนั้นเกิดปัญหาภัยแล้งครั้งใหญ่ เกษตรกรเดือดร้อนหนักมาก ปริมาณน้ำต้นทุนเก็บกักของจังหวัดลำปางก็มีจำกัด แต่เราต้องส่งน้ำไปช่วยพื้นที่ลุ่มน้ำวังตอนล่าง ในเขตจังหวัดลำปางตาก เพราะแม่น้ำวังแห้งขอด จึงต้องอาศัยการระบายน้ำจากเขื่อนกิ่วลมผ่านแม่น้ำวัง กว่าที่จะถึงจังหวัดตากระยะทางประมาณ 200 กว่ากิโลเมตร แต่การจะขอแบ่งน้ำไปนั้น ก็ต้องผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด และการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่เสียก่อน”

ทินกร เล่าอีกว่า เขาอาศัยประสบการณ์ที่ทำงานในภาคอีสาน ใช้หลักการมีส่วนร่วมและมีทีมงานที่ดี อาศัยข้อมูลจากทีมงานในพื้นที่ซึ่งมีประสบการณ์มากกว่าเรา รับฟังความคิดเห็นจากทุกฝ่าย ทั้งเจ้าหน้าที่ชลประทานและกลุ่มผู้ใช้น้ำที่เกี่ยวข้อง เพื่อมาตัดสินใจร่วมกัน และสุดท้ายก็สามารถผ่านวิกฤติภัยแล้งครั้งใหญ่นั้นมาได้โดยใช้เวลาเพียง 1 สัปดาห์ โดยมีผู้บริหารระดับสูงของกรมชลประทาน และ สทนช. ช่วยกำกับดูแลและให้แนวทางการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

ความมั่นคงทางด้านน้ำภาคตะวันออก

ปัจจุบันทินกรปฏิบัติราชการตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9 รับผิดชอบจังหวัดชลบุรี จันทบุรี ระยอง ตราด สระแก้ว ฉะเชิงเทรา นครนายก และปราจีนบุรี พื้นที่ที่มีความสำคัญในเชิงเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะในพื้นที่พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือ EEC จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา

สำนักงานชลประทานที่ 9 มีปริมาณน้ำเพียงพอที่จะใช้ในทุุกกิจกรรมของจังหวัดในภาคตะวันออก ทั้งการรักษาระบบนิเวศ อุปโภคบริโภค การเกษตร และอุตสาหกรรม มีการวางแผนจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมในอนาคต ไม่ว่าจะเป็นอีก 10 หรือ 20 ปี ข้างหน้า ทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ เช่น สทนช. EEC ภาคเอกชน สำนักพัฒนาแหล่งน้ำขนาดใหญ่ กองพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง และประชาชนในพื้นที่ โดยร่วมกันบริหารจัดการน้ำให้เป็นธรรม และเพียงพอ กับความต้องการใช้น้ำทุกภาคส่วน นอกจากนี้ กรมชลประทานกำลังอยู่ระหว่างก่อสร้างชลประทานอีกหลายแห่ง โครงการอ่างเก็บน้ำคลองพระวาใหญ่ จังหวัดจันทบุรี หรือโครงการอ่างเก็บน้ำคลองโพล้ จังหวัดระยอง เพื่อสร้างมั่นคงยั่งยืนทางด้านน้ำในอนาคต

ปัจจุบันทินกรอายุ 57 ปีแล้ว แม้เขาผ่านประสบการณ์การทำงานมาอย่างมากมาย แต่จากบทสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ 9 ไม่เคยยกผลงานหรือความดีความชอบให้ตนเองแต่เพียงผู้เดียวเลยสักครั้ง เพราะความอ่อนน้อมถ่อมตนทั้งกับผู้บังคับบัญชาและเอาใจใส่ต่อลูกน้อง สำหรับเขาแล้วทุกคนมีความสำคัญเท่ากันหมด ขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งงานก็จะไม่สมบูรณ์ นี่แหละหัวใจสำคัญในการทำงานของข้าราชการกรมชลประทานชื่อ “ทินกร เหลือล้ำ”

เรื่องเล่า
คนสร้างเขื่อน

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดอุดรธานี แหล่งน้ำเพื่อ “ราษฎรผู้เสียสละ”

ด้วยสายพระเนตรอันยาวไกลของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำรี พร้อมระบบผันน้ำ ระบบส่งน้ำ และอาคารประกอบไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งแต่วันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2548

สืบเนื่องจากราษฎรที่อพยพจากพื้นที่ก่อสร้างเขื่อนสิริกิติ์ มาตั้งรกรากอยู่ในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ลำน้ำน่าน อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ ต้องประสบกับปัญหาขาดแคลนน้ำในการอุปโภคบริโภคและการทำการเกษตรมานานกว่า 50 ปีที่ผ่านมา

นายยุทธนา มหานุกูล ผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 3 ครึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานก่อสร้างชลประทานขนาดใหญ่ที่ 12 ได้เคยเล่าว่า กรมชลประทานได้สนองพระราชดำริ ในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้กับราษฎรอำเภอท่าปลา ในการที่จะดูแลช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบความเดือดร้อน โดยดำเนินการสร้างแหล่งน้ำเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านน้ำให้กับพื้นที่ สร้างชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรอำเภอท่าปลาให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีฐานะที่ดีขึ้น สามารถทำการเพาะปลูกมีน้ำใช้การอุปโภคและบริโภคที่ดีขึ้น

ทั้งนี้ กรมชลประทาน ได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม อาทิ การจัดกิจกรรมปลูกป่าทดแทน อีกทั้งยังส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยการจัดอบรมโครงการเพิ่มพูนทักษะและสนับสนุนอาชีพแก่ผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ เช่น การแปรรูปผลผลิตและการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ราษฎรในพื้นที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ บ้านกัวเคียน ตำบลจริม อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดกลางสันเขื่อนมีความสูง 55 เมตร ความยาว 440 เมตร มีความจุ 73.70 ล้านลูกบาศก์เมตร ประกอบด้วยงานสร้างเขื่อนหัวงานและอาคารประกอบ และงานก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำเพื่อส่งน้ำให้กับพื้นที่ชลประทานทั้งหมด 53,500 ไร่

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำร้อนเนื่องมาจากพระราชดำริ มีระยะเวลาดำเนินการ 15 ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554-2568) เมื่อสร้างแล้วเสร็จ นอกจากจะช่วยให้สร้างความมั่นคงทางน้ำในการทำการเกษตรแล้ว ยังช่วยด้านอุปโภคบริโภคให้กับราษฎรในพื้นที่ 9 ตำบล ของอำเภอท่าปลาและอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ ตำบลจริม ตำบลหาดล้า ตำบลท่าปลา ตำบลร่วมจิต ตำบลน้ำหมัน ตำบลวังดิน ตำบลหาดจิว ตำบลบ้านด่าน และตำบลแสนตอ โดยมีราษฎรได้รับประโยชน์รวมกว่า 6,856 ครัวเรือน รวมถึงเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาให้แก่ราษฎรได้ใช้ในการบริโภค และส่วนหนึ่งสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้

กรมชลประทานเล็งเห็นถึงความสวยงามในพื้นที่รอบโครงการ จึงได้มีแผนร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่จะพัฒนาสถานที่แห่งนี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ของจังหวัดอุตรดิตถ์ในอนาคต สนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มุ่งสร้างความมั่นคงเพื่อช่วยเหลือราษฎรในทุกด้าน

เรื่องเล่า คนใช้น้ำ

เกษตรกรหัวใจแกร่ง

ตำบลดงน้อย จังหวัดฉะเชิงเทรา 16 หมู่บ้าน
ไร้แหล่งน้ำต้นทุน ขันเข็ญด้วยหลักความสามัคคี

นายเอ นุญชัง

นายจักรกฤษณ์ แก่นวงศ์

เรื่องเล่าคนใช้น้ำฉบับนี้ ได้เดินทางไปที่จังหวัดฉะเชิงเทรา เพื่อพบกับเกษตรกรกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานตำบลดงน้อย อำเภอรสาธน์ จังหวัดฉะเชิงเทรา กับความยากลำบากที่ไม่มีแม้แต่แหล่งน้ำต้นทุนในพื้นที่ แต่เหตุใดพวกเขาจึงสามารถทำการเกษตรได้อย่างครอบคลุมถึง 16 หมู่บ้าน

● วิฤตินั้นทำให้เกิดโอกาส

นายจักรกฤษณ์ แก่นวงศ์ ประธานสัมพันธ์กลุ่มบริหารเล่าว่า “กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานตำบลดงน้อยได้เริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2562 จากการรวมตัวของเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งและการขาดแหล่งน้ำต้นทุน ซึ่งจากปัญหาดังกล่าวทำให้เกษตรกรที่ได้เริ่มลงมือปลูกข้าวไปแล้วมีน้ำไม่เพียงพอกับการ

ใช้น้ำ อีกทั้งพื้นที่นี้ยังเป็นพื้นที่สูง ลาดเอียง และเป็นพื้นที่ปลายน้ำ แต่จะบอกว่าช่วงเวลานั้นเป็นแรงบันดาลใจก็ได้ เพราะวิฤตินั้นทำให้เกิดโอกาส จึงรวมตัวกันเพื่อแก้ไขวิกฤติแล้งในปีนั้น เมื่อเกิดเป็นกลุ่ม การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ก็จะมีอยู่ในที่ประชุม ไม่มีการตกลงกันเอง ในปีนั้นทางกลุ่มได้ร่วมกับโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง ร่วมกันเปิดทางน้ำจากทางจังหวัดปราจีนบุรี และโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง เร่งรับน้ำเข้าจากทางตอนบนของโครงการที่น้ำเค็มยังหนุนขึ้นไม่ถึง พร้อมทั้งขอรับการสนับสนุนน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองสิียดอีกทางหนึ่ง และสูบน้ำจากคลองหลักเข้าคลองซอยต่างๆ เพื่อให้เกษตรกรสูบน้ำเข้าพื้นที่ตนเอง โดยมีการตกลงกติกาการสูบน้ำว่าแปลงใดสูบก่อนสูบหลัง ปริมาณน้ำเท่าไร จึงได้รอดพ้นวิกฤติแล้งในปีนั้นมาได้ในปีต่อ ๆ มา กลุ่มจึงได้เตรียมความพร้อมเรื่องแหล่งน้ำต้นทุน ทางกลุ่มเริ่มทำการเก็บสถิติระดับน้ำ ประสานกับทางโครงการ

ทำการเก็บกักน้ำช่วงปลายฤดูน้ำหลาก ในระดับที่ไม่มีผลกระทบเสียหายกับพื้นที่เพาะปลูก พร้อมทั้งการเปิดรับน้ำตามประตูระบายน้ำต่าง ๆ ของโครงการ ก่อนน้ำเค็มรุกขึ้นถึงพื้นที่ ขอรับการสนับสนุนน้ำจากอ่างเก็บน้ำคลองสิียด ซึ่งก็ได้สัดส่วนมาบ้าง และน้ำอีกส่วนหนึ่ง คือ แผนผลักดันน้ำเค็มในแม่น้ำบางปะกงของทางกรมชลประทาน แต่การอยู่ในพื้นที่ปลายน้ำจึงทำให้ต้องประชุมกันบ่อยครั้งเพื่อประเมินสถานการณ์ว่าน้ำจะเพียงพอหรือไม่”

ด้านนายเอ บุญซึ้ง ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาบางพลวง ให้ความเห็นว่า “กลุ่มดงน้อยเป็นกลุ่มที่แข็งแรงมาก ๆ การมีพื้นที่กลุ่มอยู่ในที่สูง กรมชลประทานจึงต้องผลักดันน้ำขึ้นไปช่วย และในปีที่น้ำแล้งเกษตรกรก็จะประสบกับปัญหาการรुकล้าของน้ำเค็มด้วย แต่เหนือสิ่งอื่นใด ด้วยความสามัคคี ร่วมแรงร่วมใจ เป็นหูเป็นตาให้กัน จึงทำให้วันนี้พวกเขารวมตัวกันได้อย่างเข้มแข็ง”

● บริหารจัดการน้ำ บริหารจัดการคน

ปัจจุบันกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานตำบลดงน้อย เกษตรกรจะทำนาปีละ 2 ครั้ง รองลงมาคือการทำปอทุ้งปอปลา และสุดท้ายคือการปลูกพืชใช้น้ำน้อย

นายจักรกฤษณ์ อธิบายว่า “ในเมื่อน้ำที่มีให้ใช้ทำการเกษตรนั้นมีย้อย่างจำกัด และต้องประสบกับปัญหาการรुकล้าน้ำเค็มในแม่น้ำบางปะกง เราจึงต้องสร้างรูปแบบการบริหารจัดการน้ำ บริหารจัดการคนขึ้นมา ประการแรก คือ ศึกษาแผนการผลักดันน้ำเค็มของกรมชลประทาน ซึ่งจะเริ่มขึ้นตั้งแต่เดือนธันวาคม น้ำเค็มจะรุกขึ้นถึงพื้นที่ประมาณเดือนมกราคม เมื่อน้ำเค็มมา ต้นทุนน้ำจืดจึงเหลือน้อย แต่เมื่อเราทราบถึงแผนของกรมชลประทานอย่างชัดเจน จึงสามารถวางแผนการเพาะปลูกได้ และต้องคำนวณถึงวันเก็บเกี่ยวในนาปีให้สัมพันธ์กับการบริหารน้ำส่วนเกินจากจังหวัดปราจีนบุรีออกมาแม่น้ำบางปะกงในช่วงน้ำหลากด้วย”

● รุ่นเก่าและรุ่นใหม่

เมื่อทราบถึงแผนบริหารจัดการน้ำแล้วต่อไปเป็นการบริหารจัดการคน พบว่า เกษตรกรของกลุ่มนั้นมีการผสมผสานระหว่างคน 2 ช่วงวัย ได้แก่ เกษตรกรรุ่นเก่าที่ทวงเหนืในน้ำและเกษตรกรรุ่นใหม่ที่มีความเข้าใจลึกซึ้งถึงคุณค่าของน้ำ และที่สำคัญคือทุกคนรอบครวจะมีการปรับแนวคิดในการใช้น้ำเพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่มีอยู่

ยกตัวอย่าง เกษตรกรรุ่นเก่านั้นจะเน้นการทำนา แต่พวกเขาไม่ได้ทำนาแบบสมัยก่อนโดยการปล่อยให้ต้นข้าวแช่น้ำ แต่เปลี่ยนมาใช้การทำนาแบบ “เปียกสลับแห้งแกล้งข้าว” ใช้น้ำในปริมาณที่น้อยกว่าการทำนาในรูปแบบเดิม

สำหรับเกษตรกรรุ่นใหม่ จะทำเกษตรผสมผสาน ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่เดียวกัน บางครอบครัวก็มีการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ หรือจะเป็นการปลูกแตงโมโดยใช้แนววัฒนธรรมน้ำหยด รวมถึงมีการนำเทคโนโลยีโดรนมาใช้เพื่อลดเวลา ลดค่าใช้จ่าย ซึ่งแต่ละวิธีล้วนใช้น้ำในปริมาณน้อยทั้งสิ้น

จากผลสัมฤทธิ์ของกลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานตำบลดงน้อย แม้จะพบปัญหาการไร้แหล่งน้ำต้นทุน แต่เมื่อมีการปรับแนวคิด ปัญหาทุกอย่างก็ถูกพังทลายลง ดังนั้นสมาชิกทุกคนซึ่งต่างมีความเชื่อมั่นในข้อมูลของกลุ่ม เน้นการสร้างการรับรู้ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของเกษตรกร เน้นการใช้น้ำอย่างคุ้มค่าในปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้การบริหารจัดการน้ำเกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

RID
TEAM

RID TEAM TRACKING

ระบบรายงานและติดตาม
โครงการ RID TEAM โดยคนรุ่นใหม่
สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

เว็บแอปพลิเคชัน RTT อธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ คือ ระบบรายงานและติดตาม ผลการดำเนินงานของ ทุกหน่วยงานของกรมชลประทาน ที่สอดคล้องกับ โครงการ RID TEAM

คอลัมน์ RID TEAM ฉบับนี้จะพาไปทำความรู้จักกับแนวคิดในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันที่มีชื่อว่า RID TEAM TRACKING (RTT) ซึ่งเป็นผลงานจากโครงการประกวด RID Idea Seed Award 2023 แนวคิดของน้อง ๆ คนรุ่นใหม่ จากสำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

สำหรับเว็บแอปพลิเคชัน RTT อธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ คือ ระบบรายงานและติดตามผลการดำเนินงานของทุกหน่วยงานของกรมชลประทาน ที่สอดคล้องกับโครงการ RID TEAM ประกอบด้วย 3 หลักการในการพัฒนา คือ

1. การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อช่วยอำนวยความสะดวก สำหรับผู้มีหน้าที่ในการรายงานผลการดำเนินการ เช่น การส่งข้อมูลรายงานผลการดำเนินการของแต่ละส่วน/ฝ่าย ช่วยทำให้ลดเวลาในการทำงาน และสามารถปรับปรุงแก้ไขข้อมูลได้ เมื่อ Log in เข้าสู่เว็บไซต์แล้ว จะมีหัวข้อ 3 ประเด็นหลักของ RID TEAM ให้เลือก เพื่อกำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนงานชลประทาน และกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับโครงการได้แก่ ประเด็นที่ 1 องค์กรอัจฉริยะ ประเด็นที่ 2 ความมั่นคงด้านน้ำ และประเด็นที่ 3 เพิ่มคุณค่าการบริการ

2. การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อช่วยในการติดตามการดำเนินงาน ตามแนวทาง RID TEAM ของกรมชลประทาน โดยมีระบบแจ้งเตือนเมื่อมีการส่งงานล่าช้า และเตือนเมื่อผลการดำเนินงานต่ำกว่าเป้าหมาย

3. การพัฒนาเว็บแอปพลิเคชัน ให้มีหน้าแดชบอร์ด (Dashboard) ที่ช่วยในการประมวลผลในภาพรวมของทุกหน่วยงานที่ได้ดำเนินการตามแนวทาง RID TEAM โดยจะมีการสรุปผลการดำเนินงานแต่ละช่วงออกมาในรูปแบบ กราฟ Bar Chart ทั้งรายเดือนและรายไตรมาส เพื่อประเมินภาพรวมการดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่ประสบความสำเร็จ

ปัจจุบันเว็บแอปพลิเคชัน RTT อยู่ในช่วงการพัฒนาต้นแบบ (Prototype) และการทดสอบ (Test) เพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ (Feedback) ตามแนวทางการพัฒนานวัตกรรมด้วยวิธี Design Thinking ซึ่งยังไม่เปิดให้ใช้บริการจริง แต่นับเป็นการเริ่มต้นที่ดีเยี่ยมที่จะนำกรมชลประทานเดินหน้าตามนโยบาย “ทุ่มเททำงาน สืบสานพันธกิจ สุจริตโปร่งใส” ภายใต้แนวคิด “RID TEAM” ของนายประพิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน จะเป็นปัจจัยสำคัญที่นำกรมชลประทานไปสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะ

ชวนรู้เรื่อง
ชลประทาน

การต่อยอด
เทคโนโลยี

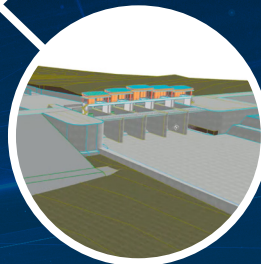
การสำรวจพื้นที่

การออกแบบ

การบริหาร
งานก่อสร้าง

การติดตาม
โครงการ

**DIGITAL
TWIN**

โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ โดยเทคโนโลยี DIGITAL TWIN

ด้วยกรมชลประทานที่กำลังจะก้าวสู่การเป็นองค์กรอัจฉริยะที่มุ่งสร้างความมั่นคงทางด้านน้ำ ซึ่งให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยมาใช้งาน หนึ่งในนั้น คือ นวัตกรรมติดตามการก่อสร้างด้วยเทคโนโลยี Digital Twin เป็นการนำเอาโมเดล 3 มิติเข้ามาเชื่อมกับ Internet of Things หรือ IoT เพื่อส่งสัญญาณต่างๆ เช่น อุณหภูมิ การทรุดตัว หรือการทำงานของเครื่องจักรกล ฯลฯ แล้วนำเอาตัวเลขที่ได้จากการประมวลผล มาทำการจำลองกายภาพ (Physical) ให้เป็นดิจิทัลเสมือนจริงที่เรียกว่า **ฝาแฝดดิจิทัล**

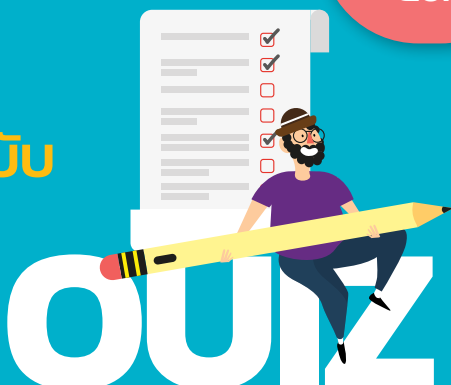
โครงการอ่างเก็บน้ำลำสะพุงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดชัยภูมิ เป็นหนึ่งในโครงการที่กรมชลประทานมีแนวทางการดำเนินการก่อสร้างและการทำงานโดยใช้หลักการ Digital Twin เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินงานสูงสุด ทั้งในแง่การก่อสร้างและในแง่การนำไปใช้งานเทคโนโลยี Digital Twin สามารถใช้ได้กับโครงการใหม่ที่กำลังออกแบบ โครงการที่กำลังก่อสร้าง หรือแม้กระทั่งโครงการที่สร้างแล้วเสร็จไปนานแล้วก็ตาม นอกจากนี้ ยังช่วยลดกำลังคนในการทำงาน และถูกทดแทนด้วยความถูกต้องและแม่นยำในข้อมูลยิ่งขึ้นอีกด้วย

ชลประทาน
QUIZ

ร่วมสนุกตอบคำถาม ผ่าน QR Code ลุ้นรับของรางวัลทุกฉบับ

ผู้ตอบคำถามได้ถูกต้องมากที่สุด
ลุ้นรับแก้วเก็บความเย็นสุดเก๋
จำนวน 3 รางวัล รางวัลละ 1 ใบ

คำถามที่ 1 : เขตเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC) ประกอบด้วยจังหวัดใดบ้าง

- A. จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดตราด
- B. จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดฉะเชิงเทรา
- C. จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง และจังหวัดจันทบุรี
- D. จังหวัดชลบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดนครนายก

คำถามที่ 2 : อ่างเก็บน้ำคลองสิียด จังหวัดฉะเชิงเทรา มีความจุเก็บกักน้ำเท่าไร

- A. 340 ล้านลูกบาศก์เมตร
- B. 380 ล้านลูกบาศก์เมตร
- C. 420 ล้านลูกบาศก์เมตร
- D. 460 ล้านลูกบาศก์เมตร

คำถามที่ 3 : นายทินกร เหลือล้น มีชื่อ “ฉายา” ที่รุ่มพีในโรงเรียนการชลประทาน
ตั้งให้ว่าอะไร

- A. ชื่อ “เงา”
- B. ชื่อ “กั้ง”
- C. ชื่อ “เซียม”
- D. ชื่อ “ต้อง”

คำถามที่ 4 : กลุ่มบริหารการใช้น้ำชลประทานตำบลงน้อย จังหวัดฉะเชิงเทรา
เป็นการรวมกลุ่มจากเกษตรกรจำนวนกี่หมู่บ้าน

- A. 13 หมู่บ้าน
- B. 14 หมู่บ้าน
- C. 15 หมู่บ้าน
- D. 16 หมู่บ้าน

คำถามที่ 5 : RID TEAM TRACKING (RTT) เป็นผลงานจากหน่วยงานใด
ที่ส่งเข้าประกวดในโครงการ RID Idea Seed Award 2023

- A. สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา กรมชลประทาน
- B. สำนักบริหารโครงการ กรมชลประทาน
- C. สำนักงานเลขานุการกรม กรมชลประทาน
- D. สำนักวิจัยและพัฒนา กรมชลประทาน

ลุ้นรับแก้ว
เก็บความเย็น
สุดเก๋ จำนวน
3 รางวัล

สแกน QR Code
เพื่อร่วมสนุกตอบคำถาม

การเตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ พร้อมรับมือฤดูฝน ปี 2566

กรมชลประทาน

ข่าวสารกรมชลประทาน